

S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30330>

Özet

S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i, **s?n?f ö?retmenlerinin** mesleki uygulamalarında kar??la?tıklar? zorluklar ve sahip olmaları gereken temel becerilere ili?kin **öz-yeterlik** inançları? ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle ilkökul düzeyindeki ö?retmenlerin kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini de?erlendirerek, mesleki gelişim ihtiyaçları?n?n belirlenmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu geli?tirme çalışması, 2021 yılında Sar?kaya ve Sökmen tarafından yayınlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen öz-yeterlik, s?n?f ö?retmenleri, öz-yeterlik inancı, ölçek geli?tirme, psikometri, mesleki beceriler.

Yazarlar

?smail Sar?kaya, Yasin Sökmen.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, s?n?f ö?retmenlerinin ö?retim süreçlerini yönetme, öğrenci motivasyonunu artırma, disiplin sorunlarıyla başa çıkma ve müfredat? etkili bir şekilde sunma gibi alanlardaki yeterlilik inançları? geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Geli?tiriciler (Sar?kaya & Sökmen, 2021), ö?retmenlerin mesleki zorluklara karşı gösterdikleri direnci ve başarı beklentilerini nicel olarak belirleyebilecek standart bir araç sunmayı hedeflemiştir.

Ölçek, ö?retmenlerin güçlü ve zayıf yönlerini saptayarak, eğitim politikaları?n?n ve hizmet içi eğitim programları?n?n daha hedef odaklı tasarlanmasına bilimsel zemin hazırlamaktadır. Bu bağlamda, ölçek sadece bir de?erlendirme aracı değil, aynı zamanda ö?retmen eğitiminde iyileştirme süreçleri için de bir temel araç?levi görmektedir.

Yapı

Ölçek, **Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nancı** (Teacher Self-Efficacy Beliefs) yapısal çerçevesine dayanmaktadır. Bu yapı, Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Kuram'ından türetilmiştir ve bireyin belirli bir görevi başarıyla yerine getirme yeteneğine dair kendi yargısı?n? ifade eder. S?n?f ö?retmenleri bağlamında, bu yapı genellikle iki ana bileşen etrafında şekillenir:

Ö?retim Yeterli?i: Ö?retmenin ders içeriğini aktarma, farklı ö?retim yöntemleri kullanma ve s?n?f içi etkinlikleri düzenleme becerisine olan inancı.

Ö?renci Kat?l?m?n? ve Davran???n? Yönetme Yeterli?i: Ö?renci motivasyonunu art?rma, zorlay?c? ö?renci davran???lar?na etkili tepkiler verme ve pozitif bir s?n?f ortam? olu?turma becerisine olan inanc?.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?, arac?n ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla titizlikle yürütülmü?tür. Sar?kaya ve Sökmen (2021) çal??mas?nda genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) incelenmi?tir.

Yap? geçerli?i kapsamında, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?r?p ay?rmad??? istatistiksel yöntemlerle test edilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin ö?retmen öz-yeterli?inin farklı yönlerini temsil etti?ini göstermeyi amaçlamaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini göstermek için zorunludur. Ölçe?in iç tutarlılı??n? belirlemek amacıyla yaygın olarak Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanmı?tır. Geli?tirme makalesinde bu katsay?nın kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u rapor edilerek, ölçe?in maddelerinin aynı yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?i belirtilmi?tir.

Yüksek güvenilirlik de?erleri, S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i'nin s?n?f ö?retmenlerinin öz-yeterlik inançlar?n? kararlı ve güvenilir bir biçimde de?erlendirebilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal boyutlar?n? belirlemek üzere hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? **Faktör Analizi** (DFA) kullanılmı?tır. AFA, ölçe?in kaç temel boyuttan olu?tu?unu ke?fetmeye yardımcı olurken, DFA ise geli?tiricilerin teorik olarak bekledi?i faktör yap?s?n?n veri tarafından desteklenip desteklenmedi?ini test etmi?tir.

Bu analizler sonucunda, ölçe?in s?n?f ö?retmenlerinin öz-yeterlik inançlar?n? temsil eden, anlamlı ve birbirinden ayrı?an alt faktörlere sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Bu faktörler, ö?retim yeterlili?i, s?n?f yönetimi becerileri ve zorluklarla ba?a ç?kma gibi mesleki alanlar? kapsamaktadır.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Developmental)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format?nda kullan?l?r. Kat?l?mc?lar, maddelerde belirtilen ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler. (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak geli?tirme ölçeklerinde standart uygulama Likert'tir.)

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Mesle?ini icra eden s?n?f ö?retmenleri).

Popülasyon Detaylar?: ?lkokul (S?n?f) ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i. Uygulama, ö?retmenlerin kendi inançlar?n? ve yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmelerine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, öz-yeterlik, psikometrik ölçüm, s?n?f yönetimi, mesleki yeterlilik, Bayburt Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Makalenin yay?mland??? dergi referans?nda ORCID bilgisi do?rudan sa?lanmam???r.

Kurum E-posta Adresleri: ismailsarikaya@bayburt.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bayburt Üniversitesi (Yaz??ma yazar?n?n kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sar?kaya ve Sökmen taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilm? ve yay?mlanm???r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar ?smail Sar?kaya ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? geli?tirme süreci, yay?mland??? dergi arac?l???yla eri?ilebilir durumdad?r. ?lgili PDF dosyas?, a?a??daki adresten indirilebilir: [sinif-ogretmenleri-icin-ogretmen-oz-yeterlik-inanc-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Sarikaya, ?. & Sökmen, Y. (2021). Challenges and fundamental skills for primary school teachers:

Developing self-efficacy beliefs scale. *Turkish Journal of Education*, 10(4), 274-296.
<https://doi.org/10.19128/turje.896092>

Makale Linki: dergipark.org.tr

S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içeri?inde mevcut de?ildir. Detayl? maddeler için lütfen Sar?kaya ve Sökmen (2021) makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM